

Nieuwsbrief Buiten Museum Herlaar

In het gebied ten noorden van Halder speelt de komende jaren een aantal ontwikkelingen. Graag informeren we u hierover in deze nieuwsbrief. De voorbereidingen voor Buiten Museum Herlaar zijn al een paar jaar bezig. Daarnaast zijn er twee andere projecten van Brabants Landschap en Waterschap de Dommel die zich ook in dit gebied afspelen: het herstel van de keringen en het creëren van een Natte Natuurparel. Ook hierover leest u meer informatie in deze nieuwsbrief.

Buiten Museum Herlaar

Brabants Landschap en het Noordbrabants Museum ontwikkelen samen het nieuwe Buiten Museum Herlaar. Bij de inrichting staat de natuur voorop. De monumentale boerderij Oud Herlaar wordt een museum dat de geschiedenis van het natuurgebied laat zien. Van hieruit kunnen natuur- en kunstliefhebbers sculpturen van diverse kunstenaars bezoeken. Die staan verspreid in het landschap en gaan daar naadloos in op. Toekomstige bezoekers worden gestimuleerd om zoveel mogelijk per fiets of te voet te komen. Parkeergelegenheid wordt daarom aan de randen van het gebied gecreëerd.

Acties uit het convenant

Er zijn al de nodige voorbereidingen getroffen in de ontwikkeling naar het nieuwe buitenmuseum. Een aantal acties is voortgekomen uit het convenant dat Brabants Landschap en de gemeente sloten met omwonenden:

- Er zijn extra parkeerplaatsen bij de Essche Stroom bij Halder aangelegd. Automobilisten die 'foutparkeren' in Halder worden daar middels een bord en speciale flyers op gewezen.
- De parkeerplaats tegenover het buitenlokaal van Brabants Landschap is geoptimaliseerd.
- De gemeente heeft verkeerstellingen uitgevoerd op Dooibroek en Venstraat.
- Voor het voetveer over de Dommel tussen Oud Herlaar en Maurick is een ontwerp gemaakt en dit is voorgelegd aan alle belanghebbenden. Ook wordt gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst tussen alle stakeholders om het voetveer mogelijk te maken.

Restauratie en herbestemming monumentaal erfgoed

- Huize Haanwijk, het bakhuisje en de wederopbouwschuur (nu Museum Romeins Halder) zijn grondig gerestaureerd door Brabants Landschap.
- Sociale tuinderij De Scheve Schup is neergestreken bij Haanwijk.
- Bij het Buitenlokaal van Brabants Landschap is een houten schuur neergezet, gemaakt van hout uit de eigen bossen.

Waar staan we nu?

- Op dit moment worden twee 17^e-eeuwse pachtboerderijen in Haanwijk gerestaureerd door Brabants Landschap. Dit is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de provincie. Waarschijnlijk zijn de werkzaamheden in de zomer van 2023 klaar.
- Er zijn elementen die op dit moment een agrarische bestemming hebben, waaronder de boerderij Oud Herlaar. Om op deze plek een museum te kunnen inrichten, is er dus een herziening van het bestemmingsplan nodig. Brabants Landschap heeft hiervoor een conceptplan ingediend bij de gemeente. We verwachten dat we dit bestemmingsplan nog voor het einde van 2022 ter inzage kunnen leggen. Het convenant over verkeer en parkeren, dat is gesloten met omwonenden, maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan.
- Brabants Landschap is bezig om extra berm paaltjes bij Haanwijk te plaatsen. Op die manier worden de bermen langs de weg gemarkeerd en beter beschermd.

De restauratie van boerderij Oud Herlaar komt nog aan bod. En er zijn plannen om een historische moestuin aan te leggen bij Huize Haanwijk. Verder moet er aan de Haldersebaan in de gemeente Vught een extra parkeerplaats komen. Ook wordt er een nieuwe wandelroute ten westen van Halder aangelegd. Een verkeersbesluit over de mogelijke afsluiting van Houwesestraat met een slagboom is in behandeling bij de gemeente. De bedoeling is dat het buitenmuseum in 2029 enige omvang heeft.

Herstelprogramma Overige Keringen

Waterschap De Dommel beschermt in zijn gebied inwoners tegen wateroverlast. Dat doet het waterschap bijvoorbeeld via keringen. Een kering is een soort 'dijk' en heeft als functie het tegenhouden van water. Ze beschermen gebouwen, wegen, landbouw en natuur tegen lokale wateroverlast. Een deel van die (oudere) keringen is niet meer goed. Dat komt bijvoorbeeld doordat er hoge bomen op de kering staan. Of doordat er delen door dieren zijn weggegraven. Bij hoogwater kan het dus zijn dat de kering niet goed werkt en er wateroverlast ontstaat. Dat willen we niet en daarom is er het Herstelprogramma Overige Keringen.

Overige keringen Bossche Broek Zuid

Het waterschap gaat in totaal 85 kilometer kering herstellen. We kunnen niet alles tegelijk. Daarom gaan we in verschillende fases aan de gang. Ook rond waterbergingsgebied het Bossche Broek liggen overige keringen die nu niet op orde zijn. Dit waterbergingsgebied wordt ingezet om inwoners rond dit gebied te beschermen bij extreem hoge waterstanden. Sommige keringen in het Bossche Broek Zuid hebben een risico op breken bij extreem hoog water van de Dommel. Die zijn daarom als eerste aan de beurt voor herstel. Dit betekent dat ze hoog en breed genoeg worden gemaakt. Ook worden de keringen - als het kan - ingezaaid met een gras- en bloemzadenmengsel. Ze zijn dan sterk en stabiel genoeg om het water tegen te houden. Ook zijn de keringen daarna beter te onderhouden. Het werk start in het najaar van 2023.

Herinrichting Natte Natuurparel

Binnen het Natuur Netwerk Brabant heeft de provincie Noord-Brabant bijzondere 'natte' natuur aangewezen. Dat zijn Natte Natuurparels (NNP). Deze zijn in Brabant met ieder jaar zo'n 30 miljoen kubieke meter water te overvloedig. Het grootste deel van het regenwater verdwijnt namelijk redelijk snel via de rivieren richting zee. Willen we de natuur maar ook de landbouwgewassen beschermen? Dan moeten we manieren vinden om het water beter vast te houden.

Aanpak verdroging en verzuring

In het Bossche Broek Zuid speelt het probleem van verdroging en verzuring. Vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw zijn veel gronden hier ontwaterd voor landbouw. Terwijl veel planten en dieren in het gebied juist een hoge waterstand nodig hebben. De bedoeling is om het natuurgebied te herstellen tot een Natte Natuurparel. Bossche Broek Zuid komt er dan uit te zien als een mozaïek van vochtige hooilanden en natte schraalgraslanden. Het natuurherstel gaat van start na de zomer van 2023.

natuur dichtbij huis

Sint-Michielsgestel
geeft ruimte

Brabants Landschap

Sint-Michielsgestel

Waterschap de Dommel